

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ
ТА СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської науково-практичної
інтернет- конференції
молодих учених та здобувачів освіти**

«Актуальні проблеми фундаментальних та суспільно-гуманітарних наук»

20 ЖОВТНЯ 2025 РОКУ

м. Харків - 2025

collaboration becomes increasingly common in disaster response and crisis management, the ability to navigate multilingual and multicultural professional settings becomes an essential skill. Thus, professional jargon—while often overlooked in traditional linguistic studies—should be recognized as a vital element of specialized communicative competence, contributing not only to linguistic proficiency but also to effective professional performance and international cooperation.

ВИКОРИСТАННЯ ЛАТИНСЬКИХ ВИСЛОВІВ У СУЧАСНОМУ ТАТУЮВАННІ

Подовжня С.М.

Наукові керівники: доц. Лисенко Н.О., доц. Берестова А.А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

sofiapodovzhnia@gmail.com

Вступ. Упродовж останніх десятиліть татуювання стало однією з найпоширеніших форм самовираження людини. Серед великої кількості зображень і написів особливе місце посідають фрази латинською мовою. Вони приваблюють своєю лаконічністю, глибиною змісту та культурною спадщиною античності. Латинські вислови часто мають філософський, моральний або мотиваційний характер, що робить їх універсальними для людей різних культур і поколінь. Дослідження використання латинських написів у сучасному татуюванні дає змогу виявити, як антична мовна традиція трансформується та адаптується до сучасної естетики.

Мета дослідження. Дослідити культурне та символічне значення латинських висловів у сучасному татуюванні, визначити мотиви звернення до латини як способу вираження особистих і філософських смислів.

Матеріали та методи. Для дослідження ми використали такі літературні та історичні джерела як:

- 1) Латинська фразеологія. Словник-довідник: навч. посіб. – Київ: Академвидав, 2009.- 343 с.
- 2) Лучканин С. М. Латинські сентенції (крилаті латинські вислови) з історико-літературним коментарем : Навч. пос. із вивчення латин. афоризмів для студентів Інституту філології та історичного фак-ту КНУ імені Тараса Шевченка. – К. : Наук. світ, 2009. – 136 с.

Ці матеріали допомогли нам дослідити соціокультурне значення латини та її вплив на сучасне суспільство. Для збору прикладів латинських фраз, поширених у татуюваннях, ми активно зверталися до інтернет-ресурсів. Популярність таких фраз

аналізували, застосовуючи метод вільної вибірки та пошук за ключовими словами. Окрім цього, у роботі використовували описовий метод для уточнення та систематизації зібраних даних.

Результати дослідження. Для дослідження було обрано вісім популярних латинських висловів, які широко застосовуються в сучасному мистецтві татуювань. Зокрема:

- 1) «*Care diem*» (лови момент). Цей популярний вислів у контексті татуювань слугує універсальним девізом, який передає ідею жити в моменті, цінуючи та насолоджуючись кожною миттю життя.
- 2) «*Memento mori*» (пам'ятай про смерть). Має глибокий філософський і моральний зміст. Він нагадує людині про минуність життя, скінченність існування та необхідність жити усвідомлено, не забуваючи про духовні й моральні цінності.
- 3) «*Veni, vidi, vici*» (прийшов, побачив, переміг). Люди, які звертаються до цього відомого вислову Юлія Цезаря, прагнуть підкреслити, що завжди досягають перемог у житті. Таке татуювання зазвичай розміщують на передпліччі, руках чи спині, часто доповнюючи його зображеннями лаврових вінків, воїнів або інших символів сили та успіху.
- 4) «*Potius sero quam nunquam*» (краще пізно, ніж ніколи). Цей вислів виражає оптимістичне ставлення до життя. Він нагадує, що будь-яка добра справа має цінність, навіть якщо вона здійснена із запізненням. Головне — не втратити рішучість діяти, адже дія все одно краща за бездіяльність.
- 5) «*Divide et impera*» (розділай і володарюй). Цей вислів уособлює стратегію управління, засновану на принципі поділу сил, груп чи народів для збереження влади та контролю. Його суть полягає в тому, що роз'єднаними людьми легше керувати, адже вони не можуть об'єднатися проти спільного володаря чи суперника.
- 6) «*Homini est errare*» (людині властиво помилятися). Нагадування про те, що людська природа недосконала, але саме в цьому полягає її справжня сила та краса.
- 7) «*Aut cum scuto, aut in scuto*» (зі щитом або на щиті). Означає безстрашність перед небезпекою — для римських воїнів це означало, що вони повинні повертатися з поля бою або переможцями, або загинувши, тримаючи щит; поразка і втеча були неприйнятними.
- 8) «*Lux in tenebris*» (світло в темряві). Ця фраза набула популярності серед людей, які прагнуть підтримки у складні часи. Татуювання слугує нагадуванням, що навіть у найглибшій темряві можна відшукати світло, яке здатне підтримати й надихнути.

Висновки. Дослідження виявило, що латинські вислови займають важливе місце у сучасному мистецтві татуювань, поєднуючи естетичну привабливість із глибоким змістом. Їх використання у цьому контексті демонструє прагнення людей передати життєві принципи, моральні цінності, філософські переконання або знайти мотивацію для дій.

Аналіз восьми популярних латинських виразів, показав, що кожен з них має унікальне символічне значення: від заклику жити усвідомлено та насолоджуватися миттю до символів мужності, сили й витривалості в умовах труднощів. Методи вільної вибірки й описового аналізу в поєднанні з літературними та інтернет-джерелами допомогли впорядкувати матеріал і дослідити, як антична культурна спадщина адаптується до сучасного контексту. Латинські вислови в мистецтві татуювань виконують не тільки декоративну функцію. Вони також є потужним інструментом самовираження, відображаючи соціокультурні та філософські орієнтири сучасної людини.

СТИЛІСТИЧНІ ІННОВАЦІЇ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ДОСЛІДЖЕННЯ МОВИ ТА ЖАНРІВ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА

Пономаренко К.С.

Науковий керівник: Олійник А.А.

Відокремлений структурний підрозділ «Запорізький гуманітарний фаховий
коледж Національного університету «Запорізька політехніка»,

м. Запоріжжя, Україна

ponomarenkokata62@gmail.com

alinaolijnyk1201@gmail.com

Вступ. Сучасний комунікативний простір зазнав докорінних змін під впливом соціальних мереж, які створили нове середовище для мовної взаємодії. Це середовище, що характеризується високою швидкістю, неформальністю та гібридизацією засобів вираження, породило унікальну стилістику комунікації. Ця стилістика виходить за рамки традиційної писемності та активно використовує паралінгвістичні та графічні елементи, такі як емодзі, хештеги та різноманітні скорочення. Це гібридний формат (текст + візуал), який вимагає лаконічності та емоційності. Сучасна комунікація в соцмережах – це самостійний лінгвістичний феномен («цифрова мова»), що виник завдяки діджиталізації. Емодзі, хештеги та скорочення є паралінгвістичними засобами, що заміщують невербаліку та фрази. Розуміння цієї стилістики важливе для вивчення молодіжної культури та впливу на літературні норми. Стиль залежить від платформи: Instagram (естетика), Telegram